

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Theodosij Imp. zelotypia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

eum. Qui si, inter coniuges, dissidiam fecit, vicit. Dissidij autem præcipua est causa suspicio fidei violata. 8. Denique & Deus, in pœnam, sæpe permittit, vt coniuges sentiant tribulationes carnis, inter quas non minima est Zelotypia, quæ cum sola cruciet, tamen multa secum trahit alia mala.

Poëta sanè fingunt, Circem veneficam, eum ægrè ferret Scyllam nympham à Glauco amari, fontem, in quo se illa lauabat, veneno infecisse, cuius virtute Scylla fit in monstrum marinū commutata. Quot viri faminæq; veneno pereunt, aut etiam ferro, ob criminis huius suspicionem? Quot, dum suspicionem tracti, curiosè in comparem inquirunt, morte luunt suam curiositatem? Cyanippum Thessalum vxor Leuconoa Zelotypa suspectum habebat, quasi in siluis aliud, quàm feras venaretur. Exijt, inter fruteta se abscondit; latentem, in venatione, canes inuenerunt, & tanquam in feram irruentes frustatim lacerauerunt. Ite curiosæ, state ad ianuas & fenestras, arbitramini maritorum colloquia; obseruate mutus; quid consequemini? Si canes vobis pepercerint, linguæ hominum lacerabunt. Suspectas enim & ipsas esse oportere dicent, quæ omnia suspicantur. Qualis enim quisque est, talem ferè & alterum censet esse. Bella est & alia fabula Cephali, inter venandum, Auram in refrigerium vocantis, quam cum vxor eius Procris Nympham esse arbitraretur, in virgultis se recondidit, contemplatura, cuiusnam virginis cupiditate Cephalus flagraret. Motis autem hinc inde virgultis maritus in his feram latere putans, emissio iaculo, coniugem inscius peremit. Tanti stetit diffidentia curiositas. Verùm hæc licet suspicio vxoruna æruerit, tamen illis, maritis non volentibus, conuegerunt. Multi suspicione præcipites, atque ira feroces in iniurias vindictas excanduerunt; & quidem magni, quos par erat, nihil gtaue, sine consilio, statuere; cuius rei supra in Ludouico Seuero exemplum deduximus, hîc autem aliud ex Imperatoria aula subiungemus.

Cum, in florentissimo statu pietatis & pacis Augusti Theodosii Eudocia & Pulcheria, cum sororibus, Constantinopoli, versarentur, orbe terrarum tam iniustati exempli spectaculo percusso stupen-

reg

X.

Ouid. lib. 7,
Metam.

XI.

Matth. Ra-
der. in aula
S. Theodosij

Pulcheriz &
Eudociæ cap.
xyl.

teq; spes esse poterat, aureum postliminio seculum rediturum. Ad principum enim non tam leges & edicta, quam facta & vitam respicere mortales, & componere se consueverunt. Cum ecce tibi tantam gratiarum & virtutum concordiam, pietatem & religionem, infortiorum furia Erynnis inuidia & discordiarum procreatrix nec ferri, nec pati diutius potuit, totoq; Acheronte contra hos soles & hanc aciem sanctitatis atque concordia excito, caput serere, primum, in regia, offensarum, dubia fidei, inoris, suspitionis semina: deinde mox in apertum proferre. Initium hoc fuit inter Theodosium & Eudociam, ab hoc principio natum. In Theophaniorum celebritate, inperatorum cum solempni comitatu pompaq; ad sanctam adem egresso, primo peregrinus fortuneq; tenuis pomum Phrygium inusitata magnitudinis donum offert. Imperator, cum proceribus, mali generosi mollem admiratus, centum quinquaginta aureos pauperi, pro dono, reposit, munusq; Eudocia Augusta misit; Eudocia Paulino agro tum a pedibus, quem propter excellentem cum eruditionem, tum virtutem egregie charum habebat, presertim quod nuptiarum fuisset paranympus, & in ea re Augustam non parum iuisset. Sed eheu! causa mali semper malum, discordia pomum illud, non concordia fuit. Paulinus ignarus pomum ab Augusto ad Augustam profectum, remittit Theodosio, tanquam rarum & peregrinum generosissimi fructus miraculum, & signum officij sui, in Imperatorem. Imperator sequens rem interpretatus, agnovit illico pomum, quod Eudocia miserat, a Paulino donatum. Trahit factum in suspitionem adulterij, servari etiam malum iubet. Accersitam Eudociam rogat, ubi pomum sit ante a se missum? Eudocia perculsa verebatur, ne si Paulinum nominaret, Imperator alia suspicaretur, se edisse affirmat. Itane inquit Imperator, ex animi tui sententia comedisti? Comedi, inquit. Per salutem tuam, ait Imperator, comedisti? Deierat illa: per salutem, imo exitium suum. Profert inde pomum Theodosius, Paulinumq; eadem nocte interficit, ab Eudocia abnoctat. Deiurium enim auxerat conceptam antea suspitionem. Absinet ab omni coniugis consuetudine, & omnia per Pulcheriam transigit. qua res gemino telo confixit animum Eudocia, quod in suam contumeliam Paulinum interfectum seiret, & se contempta, omnia per Pulcheriam confici. Huc usque conscendit suspicio, & zelotypia, ut etiam regum atque Impera-

Imperatorum solia euertat; vt innocentes deiiciat; vt ex ipsa virtute venenum eliciat. Eudocia ægrotantis memor, genium suum defraudauerat, vt in morbo jacenti solatium aspergeret inuitati fructus nouitate. Quin & beneficio grata, munus misit Paulino benefactori. Vtitur hæc occasione Stygius hostis, & tempestatem illi coquit, de beneficentia. Quin & Paulinus ipse Imperatori suspectus esse non debuisset, eo ipso, quia Paulinus, si sibi malè conscius fuisset, nequaquam Imperatori munus misisset, ab Imperatrice acceptum. Quanquam, in Eudocia, clarè monentur feminae, ne maritis suis mentiantur. Suspectum est enim quidquid mendacio tectum deprehenditur. Falsa esset Imperatrix, se ægrotanti benefactori suo, grati animi beneuolentiã, pomum misisse, jam omnem ex Imperatoris animo suspicionem aboleuisset. Sed hæc est mundi vanitas: ipsa etiam Imperia ab erroribus pendent, & leuissimis causis amittuntur.

Quamobrem minùs mirandum est, si, etiam inter priuatos, causæ friuolæ tragicos saepe exitus fortiuntur. Audiui scæpius, fuisse feminam, quæ, cum castissimum ac pietatissimi coniugem haberet, muliebri curiositate, indagãrit, quid ille quotidie, Deum precari solitaret. Habebat is, in Musæo, aram, in qua Christus humani generis Redemptor cruci suffixus positus erat: ante eam crucem, precatorium libellum relinquebat, & quidem plerumque, vt sit, apertum, ne labor esset in requirendo. Inuenit infelix mulier plerumque Psalmos Dauidis, qui *pœnitentiales* vocantur. Eos nimirum vir in promptu esse volebat. Quid ibi zizaniorum egit seminator? Mulieri suggessit, *Non de nihilo, maritum illius eo orandi genere uti: hos Psalmos à Dauide, ob adulterium pœnitentiam agente, fuisse compositos ac recitatos.* Colligit inde zelotypa vxor, eandem, etiam marito suo, causam esse oportere; vt cui crimen commune esset, cum Dauide, eadem precandi, & pœnitendi formulã vteretur. Queritur vicinis; loget, desitet se vnã ac maritum. Et (vt contingit, si imperitus medicus consultitur) apud suspiciosas mulierculas, suspicionem non sanatam, sed nutritam & nimium quantum auctam reportat. Quæ eò miseram discruciauit, vt

M m m sibi

XII.